Väljaandja:	Sotsiaalkaitseminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	18.02.2023
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	09.07.2023
Avaldamismärge:	RT I, 15.02.2023, 4

Vaimse tervise teenuse toetus kohalikule omavalitsusele 2023. aastal

Vastu võetud 13.02.2023 nr 4

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse§ 53[1]lõike 1 alusel.

§ 1. Kohaldamisala

Määrusega kehtestatakse kohalikule omavalitsusele vaimse tervise teenuse toetuse andmise tingimused ja kord.

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:
1) vaimse tervise teenus – kohaliku omavalitsuse elanikele pakutav psühholoogiline ja psühhosotsiaalne abi;
2) psühholoogiline abi – psühholoogi rakendatav inimesele või inimrühmale suunatud professionaalne tegevus eesmärgiga leevendada düstressi ning parandada vaimset tervist ja heaolu;
3) psühholoog – psühholoogias magistrikraadi või vähemalt samaväärset kvalifikatsiooni omav isik, kes osutab inimestele psühholoogilist abi;
4) psühhosotsiaalne abi – inimeste psühhosotsiaalset heaolu parandavad tegevused, mida pakuvad oma pädevuse piires selleks asjakohase ettevalmistusega isikud;
5) toetuse andja – Riigi Tugiteenuste Keskus;
6) toetuse saaja – taotleja, kelle taotlus on rahuldatud.

§ 3. Toetuse eesmärk

Toetust antakse eesmärgiga parandada kohalikul tasandil vaimse tervise teenuste pakkumist, et seeläbi toetada Eesti elanike psühhosotsiaalset heaolu ja vaimset tervist.

§ 4. Toetatav tegevus ja toetusperiood

Toetust antakse perioodil 01.01.2023–31.12.2023 (edaspidi *toetusperiood*) vaimse tervise teenuse (edaspidi *teenus*) osutamisega kaasnevate kulude katteks.

§ 5. Taotlusvooru avamine ja sulgemine

(1) Toetuse taotlusvoor on 2023. aastal avatud 20. veebruarist kuni toetuse eelarve lõppemiseni, kuid mitte kauem kui 30. novembrini.

(2) Sotsiaalministeerium teavitab toetuse andjat taotlusvooru eelarvest hiljemalt järgmisel tööpäeval arvates määruse Riigi Teatajas avaldamisest. Toetuse andja avaldab taotlusvooru info kodulehel.

(3) Toetuseks eraldatud eelarve ammendumise korral sulgeb toetuse andja taotlusvooru ning avaldab vastava teabe asutuse veebilehel hiljemalt järgmisel tööpäeval arvates sulgemisotsuse tegemisest.

§ 6. Toetuse taotlemine

(1) Toetuse taotlemine toimub alates taotlusvooru avamisest kuni selle sulgemiseni.

(2) Taotleja võib ühes kalendrikuus esitada ühe taotluse.

(3) Taotleja esitab toetuse saamiseks toetuse andjale taotluse e-toetuse keskkonna kaudu.

(4) Kui e-toetuse keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab taotluse tähtaegset esitamist, loetakse taotluse esitamise tähtpäevaks järgmine tööpäev pärast vea likvideerimist.

§ 7. Nõuded taotlejale

(1) Taotleja saab olla kohalik omavalitsus või selle ametiasutus, mis ei ole linnaosavalitsus.

(2) Kui teenust ei osuta taotleja või tema hallatav asutus, peab taotleja olema sõlminud teenust osutava juriidilise isikuga, füüsilisest isikust ettevõtjaga või füüsilise isikuga lepingu või muus vormis kirjalikult taasesitatava kokkuleppe toetusperioodil kohaliku omavalitsuse elanikele teenuse osutamiseks.

(3) Taotlejal ei või taotluse esitamise ajal olla riiklike maksude maksuvõlgasid või need peavad olema ajatatud.

(4) Taotlejal ei tohi taotluse esitamisel olla täitmata kohustusi toetuse andja ega Sotsiaalministeeriumi ees.

§ 8. Nõuded taotlusele

(1) Taotlus tuleb esitada määruses sätestatud nõuete ja tingimuste kohaselt.

(2) Taotlus peab vastama järgmistele nõuetele:
1) taotlus on esitatud ajal, mil taotlusvoor on avatud;
2) taotlus on esitatud e-toetuse keskkonna vorminõudeid jälgides ning sellele on lisatud nõutud dokumendid;
3) taotlus sisaldab määruses nõutud teavet, mis on asjakohane, ammendav ja õige;
4) taotluse on digitaalselt allkirjastanud esindusõigust omav isik;
5) toetust taotletakse määruses sätestatud eesmärkidel ja toetatavatele tegevustele.

(3) Taotleja esitab koos taotlusega:
1) teenust vahetult osutava isiku CV, mis kajastab isiku kutsealast ja hariduslikku ettevalmistust ning töökogemust;
2) volikirja, kui esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel.

(4) Kui teenust ei osuta taotleja või tema hallatav asutus, esitab taotleja koos taotlusega teenust osutava juriidilise isiku esindaja, füüsilisest isikust ettevõtja või füüsilise isiku allkirjastatud lepingu või muus vormis kirjalikult taasesitatava kokkuleppe, mis näitab nimetatud isiku valmisolekut osutada toetusperioodil kohaliku omavalitsuse elanikele teenust.

§ 9. Toetuse suurus

(1) Toetuse suuruse arvutamisel lähtutakse taotlusest ja käesolevas paragrahvis sätestatud tingimustest.

(2) Toetuse arvutamise alus on 2246,5 eurot kalendrikuus kohalikus omavalitsuses elava 7000 elaniku kohta.

(3) Kohaliku omavalitsuse elanike arvu määratlemisel lähtutakse rahvastikuregistri andmetest seisuga 01.01.2023.

(4) Kohalikule omavalitsusele kalendrikuu eest määratava toetuse suuruse ülempiir on lõikes 2 nimetatud summa viiekordne määr.

(5) Toetuse andja võib vastavalt taotlusele ja §-s 11 nimetatud hindamiskomisjoni ettepanekule määrata toetuse, mille suurus erineb:
1) lõikes 2 nimetatud alustel arvutatava toetuse summast;
2) lõikes 4 nimetatud määrast.

(6) Kui ühest kohalikust omavalitsusest esitatakse ühe kalendrikuu jooksul mitu taotlust, määratakse toetus esmalt ajaliselt varem saabunud taotlusele ning hiljem saabunud taotluse toetuse summa arvutamisel arvestab toetuse andja kohalikule omavalitsusele või selle ametiasutusele juba määratud toetuse suurust.

(7) Kui pärast toetuse määramist esitatakse kohalikust omavalitsusest uus taotlus, lähtub toetuse andja uue toetuse suuruse arvutamisel käesolevas paragrahvis sätestatust, taotluses esitatud andmetest ja kohalikule omavalitsusele või selle ametiasutusele juba määratud toetuse suurusest.

§ 10. Taotluse menetlus

(1) Taotluse menetlus koosneb taotluse ja taotleja nõuetele vastavuse kontrollimisest, taotluse hindamisest ning taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse tegemisest koos toetuse määramisega taotluse rahuldamise korral.

(2) Kui taotluses esineb puudusi, annab toetuse andja taotluse esitajale viis tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks. Tähtpäevaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib toetuse andja jätta taotluse läbi vaatamata.

(3) Ajal, mil toetusvoor ei ole avatud, esitatud taotlust menetlusse ei võeta ja sellest informeeritakse taotlejat kolme tööpäeva jooksul arvates taotluse esitamisest.

(4) Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine otsustatakse hiljemalt selle esitamisele järgneva kalendrikuu viimasel tööpäeval.

§ 11. Taotluste hindamine, hindamiskriteeriumid ja valiku kord

(1) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotluste hindamiseks kehtestatakse valdkonna eest vastutava ministri käskkirjaga taotluste hindamise kord ja moodustatakse vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon (edaspidi *komisjon*).

(2) Toetuse andja edastab komisjonile hindamiseks vajalikud materjalid ja teeb nõuetele vastavaks tunnistatud taotlused komisjonile kättesaadavaks hiljemalt 15. kuupäeval.

(3) Komisjon hindab taotlusi järgmiste hindamiskriteeriumite järgi:
1) teenuse või teenuste koosluse vastavus määruse eesmärgile;
2) teenust vahetult osutava isiku haridusliku ja kutsealase ettevalmistuse piisavus osutada teenust;
3) teenust vahetult osutava isiku töökogemuse piisavus osutada teenust.

(4) Taotluse koondhinne on hindamiskriteeriumite järgi antud punktide summa, mis moodustub määruse lisa kohaselt antud hindepunktide alusel. Taotluse maksimaalne koondhinne on 21 punkti.

(5) Komisjonil on õigus küsida taotlejalt lisainfot, kui esitatud info ei ole täielik või on ebaselge, andes selleks kolmepäevase tähtaja.

(6) Kui toetust taotletakse mitme teenuse või teenuseosutaja tegevuse rahastamiseks, hinnatakse lõike 3 punktides 2 ja 3 nimetatud kriteeriumite järgi iga teenuseosutajat ja teenust eraldi ning taotluse kriteeriumi hinne arvutatakse teenuseosutajate ja teenuste punktisummade aritmeetilise keskmisena.

(7) Komisjon kujundab hinnangu ja edastab toetuse andjale ettepaneku taotluste rahastamiseks hiljemalt 25. kuupäevaks.

§ 12. Toetuse määramine ja maksmine

(1) Toetuse andja lähtub toetuse määramisel taotluses sisalduvatest andmetest, §-s 9 sisalduvatest toetuse suuruse arvutamise alustest ning § 11 lõikes 7 nimetatud komisjoni ettepanekust.

(2) Toetuse määramisel rahuldatakse taotlus täielikult või osaliselt.

(3) Toetust ei määrata:
1) kui taotleja ega taotlus ei vasta määruses sätestatud nõuetele;
2) kui esitatud taotlus on puudustega, mis ei võimalda toetust määrata;
3) kui taotluse koondhinne on väiksem kui 11 punkti;
4) kui taotlust on § 11 lõike 3 punktis 1 nimetatud kriteeriumi järgi hinnatud null punktiga;
5) nende teenuste eest, mille osutajat on hinnatud § 11 lõike 3 punktis 2 või 3 nimetatud kriteeriumi järgi null punktiga;
6) juhul, kui teenust või psühholoogilist abi osutatakse üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses või koolieelses lasteasutuses tugispetsialisti tegevusena;
7) teenuste eest, mida juba rahastatakse riigieelarvest;
8) kui kohalikule omavalitsusele on juba määratud toetus ulatuses, mis vastab § 9 lõikes 2 või lõikes 4 nimetatud alustel arvutatud toetuse summale ning §-s 11 nimetatud komisjon ei pea nimetatud summat ületava toetuse määramist põhjendatuks.

(4) Kalendrikuul, mil komisjoni ettepanek taotluste rahuldamiseks ületab eelarve jääki, rahuldab toetuse andja taotlused hindepunktide alusel koostatava paremusjärjestuse alusel kuni eelarve ammendumiseni. Võrdsete koondhinnetega taotluste korral asetatakse paremusjärjestuses kõrgemale kohale taotlus, mis on saanud § 11 lõike 3 punktis 1 nimetatud kriteeriumi puhul kõrgema hinde. Kui kõik nimetatud kriteeriumid on võrdsed, eelistatakse ajaliselt varem esitatud taotlust.

(5) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse toetuse summa ja toetuse saaja toetuse kasutamisega seotud kohustused.

(6) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsus edastatakse taotlejale e-toetuse keskkonna kaudu kahe tööpäeva jooksul arvates otsuse vastuvõtmisest.

(7) Toetuse andja maksab toetuse saajale toetuse välja taotluses märgitud pangakontole kümne tööpäeva jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

§ 13. Toetuse saaja kohustused

(1) Toetuse saaja kasutab toetust taotluse ja taotluse rahuldamise otsuse kohaselt.

(2) Toetuse saaja teavitab toetuse andjat, kui asjaolud, mille alusel toetus määrati, muutuvad oluliselt. Toetuse saaja võib toetusperioodil muuta toetuse määramise aluseks olevaid teenuse osutajaid ja osutatavate teenuste mahte üksnes toetuse andja kirjalikul nõusolekul.

(3) Toetuse saaja teavitab teenuse osutamise alustamisel kohaliku omavalitsuse elanikke teenustest ja nende osutamise korraldusest.

(4) Toetuse saaja peab toetuse kasutamise kohta arvestust vastavalt raamatupidamise seadusest tulenevatele nõuetele, pidades eraldi kuluarvestust toetuse maksmise aluseks olevate tegevuste kohta, ning eristab maksmise aluseks olevate tegevuste dokumendid muudest dokumentidest. Elektroonsel kujul säilitatavaid kuludokumente peab olema võimalik kirjalikult taasesitada.

(5) Toetuse saaja võimaldab toetuse andjal või tema volitatud isikul kontrollida toetuse taotlemise ja kasutamisega seotud asjaolude, sealhulgas teavitustegevuste paikapidavust.

(6) Toetuse saaja esitab 20 tööpäeva jooksul arvates toetusperioodi lõppemisest e-toetuse keskkonna kaudu ja sealsetest vorminõuetest lähtudes toetuse kasutamise aruande.

(7) Kui tegelikud kulud, mille eest toetust taotleti, on välja makstud toetusest väiksemad, maksab toetuse saaja toetuse summa ja tegeliku kulu vahe toetuse andjale tagasi kümne tööpäeva jooksul arvates lõikes 6 nimetatud aruande esitamisest.

§ 14. Toetuse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine ja tagasi nõudmine

Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse kehtetuks või toetus nõutakse tagasi järgmistel juhtudel:
1) ilmnevad asjaolud, mille kohaselt taotlust ei oleks rahuldatud;
2) toetuse saaja või teenuse osutaja on teenuse osutamisel rikkunud isikuandmete kaitse nõudeid;
3) teenust osutatakse ebaprofessionaalselt või kutse-eetika nõudeid rikkudes;
4) teenuse osutamise korraldus ei vasta taotluses kirjeldatule;
5) toetuse saaja loobub toetusest;
6) toetuse saaja ei tagasta vabatahtlikult tagasimaksmisele kuuluvat kasutamata jäävat toetust.

§ 15. Otsuse või toimingu vaidlustamine

Otsuse või toimingu vaidlustamise korral võib esitada toetuse andjale vaide haldusmenetluse seaduses või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Signe Riisalo
Sotsiaalkaitseminister

Maarjo Mändmaa
Kantsler

Lisa Hindamise alused